

Princip soudního sebeomezení v judikatuře Ústavního soudu České republiky

Abstrakt

Práce se zabývá úlohou principu soudního sebeomezení v judikatuře Ústavního soudu České republiky. Vedle teoretického vymezení je hlavní částí práce praktická část zaměřená na zkoumání vybrané judikatury Ústavního soudu z hlediska principu soudního sebeomezení.

První kapitola obsahuje vymezení teorie dělby moci jako východiska principu soudního sebeomezení a jeho projevů. Část této kapitoly je poté věnována postavení samotné soudní moci, které je v práci věnována největší pozornost.

Druhá kapitola poskytuje definice stěžejních pojmů. Jedná se o princip soudního sebeomezení, přednost ústavně-konformního výkladu právní normy před její derogací, doktrínu politické otázky a tzv. soudní aktivismus. Tyto pojmy jsou vymezeny jak z pohledu angloamerické právní kultury, tak z pohledu českého právního prostředí.

Ve druhé kapitole jsou také uvedeny možné důsledky soudního aktivismu ústící v tzv. soudcovský stát, dále je popsána soudní interpretace a aplikace práva v kontextu principu soudního sebeomezení a je také poskytnut historický kontext soudní interpretace.

Třetí kapitola je věnována Ústavnímu soudu a jeho postavení v ústavním systému, jelikož hlavní náplň práce tvoří rozbor jeho vybrané judikatury. V této kapitole je také popsán pohled na zákon č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, a to optikou principu soudního sebeomezení, tedy například v jakých institutech či nástrojích lze v zákoně odkaz na tento princip spatřovat.

Čtvrtá kapitola je již zaměřena na zkoumání vybrané judikatury Ústavního soudu. Výběr byl orientován na aktuálnost rozhodnutí, tak aby byla jejich relevantnost co nejvyšší. Z výběru byly vyselektovány tři konkrétní projevy principu soudního sebeomezení a tvoří tak dohromady tři podkapitoly. První oblast tvoří rozhodnutí na základě přednosti ústavně-konformního výkladu. Dále se jedná o rozhodnutí, která v sobě nesou tzv. politickou otázku – za prvé z oblasti daňové a za druhé z oblasti sociálních práv. V kapitole, ve které jsou analyzována rozhodnutí Ústavního soudu v oblasti sociálních práv, je dále vymezen tzv. test racionality.

Na základě rozboru vybrané judikatury byly poté zodpovězeny výzkumné otázky.

Klíčová slova: [dělba moci, princip soudního sebeomezení, doktrína politické otázky, Ústavní soud České republiky]